VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2013. gada 17. maijā *

Konkurence — Aizliegtas vienošanās — Eiropas jūras cauruļvadu tirgus — Lēmums, ar kuru konstatēts EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpums — Cenu noteikšana, tirgus sadale un apmaiņa ar komerciāli sensitīvu informāciju — Turpināta vai atkārtota pārkāpuma jēdziens — Noilgums — Tiesiskā noteiktība — Vienlīdzīga attieksme — Naudas sodi — Pārkāpuma smagums un ilgums

Apvienotās lietās T-147/09 un T-148/09

Trelleborg Industrie SAS , Klermonferāna [*Clermont-Ferrand*] (Francija), ko pārstāv *J. Joshua*, *barrister*, un *E. Aliende Rodríguez*, advokāts,

prasītāja lietā T-147/09,

Trelleborg AB , Treleborga [*Trelleborg*] (Zviedrija), ko pārstāv *J. Joshua*, *barrister*, un *E. Aliende Rodríguez*, advokāts,

prasītāja lietā T-148/09,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *N. Khan*, *V. Bottka* un *S. Noë*, pārstāvji,

atbildētāja,

par prasību galvenokārt daļēji atcelt Komisijas 2009. gada 28. janvāra Lēmumu C(2009) 428, galīgā redakcija, par izmeklēšanas procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39406 – Jūras cauruļvadi), ciktāl šis lēmums attiecas uz prasītājām, un pakārtoti atcelt vai ievērojami samazināt prasītājām šajā lēmumā uzlikto naudas sodu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Azizi [*J. Azizi*], tiesneši M. Preks [*M. Prek*] un S. Frimods Nilsens [*S. Frimodt Nielsen*] (referents),

sekretāre J. Veiherte [*J. Weychert*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 26. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

Naftai un gāzei paredzēto jūras cauruļvadu nozare

1 Jūras cauruļvadi tiek izmantoti, lai pārkrautu jēlnaftu ar samazinātu sēra saturu vai pārstrādātu jēlnaftu un citus naftas produktus no iekārtām atklātā jūrā (piemēram, bojām – kas parasti tiek noenkurotas atklātā jūrā un kalpo kā naftas tankkuģu pietauvošanas punkts – vai peldošām ražošanas, uzglabāšanas un izkraušanas sistēmām – kas ir peldcisternu sistēma, kura tiek izmantota naftas vai gāzes ieguvei no blakus esošās platformas, to apstrādei un uzglabāšanai līdz to pārkraušanai uz naftas tankkuģa) uz tankkuģiem un pēc tam izkrautu šos produktus atpakaļ no šiem kuģiem uz iekārtām atklātā jūrā (piemēram, bojām) vai krastā.

2 Jūras cauruļvadi tiek izmantoti atklātā jūrā – proti, ūdenī vai ūdens tuvumā –, savukārt rūpnieciskie vai sauszemes cauruļvadi tiek izmantoti uz sauszemes.

3 Atkarībā no klientu īpašajām vajadzībām katra jūras cauruļvadu iekārta sastāv no noteikta skaita standarta cauruļvadiem, specifiskiem cauruļvadiem ar savienojumiem abos galos un tādām papildu ierīcēm kā slūžas, termināla zobratu sistēmas vai arī peldošas ierīces. Šajā gadījumā "jūras cauruļvadu" jēdzienā ietilpst minētās papildu ierīces.

4 Jūras cauruļvadus izmanto naftas uzņēmumu un boju ražotāju vajadzībām, ostu terminālos, naftas rūpniecībā, kā arī valdību vajadzībām, un tos iegādājas jaunu projektu ietvaros vai arī veco jūras cauruļvadu nomaiņai.

5 Attiecībā uz jauniem projektiem naftas termināli vai citi gala lietotāji parasti izmanto inženiertehniska uzņēmuma (saukts arī par "oriģināliekārtu ražotāju", "*OEM* ražotāju" vai "komplektētāju") pakalpojumus, lai tas uzceltu vai ierīkotu tādas jaunas naftas piegādes iekārtas kā pietauvošanās sistēmas ar vienu vienīgu balastu vai peldošas ražošanas, uzglabāšanas un izkraušanas sistēmas. Šādiem projektiem komplektētājs no ražotāja iegādājas visu jūras cauruļvadu iekārtu pilnībā.

6 Pēc jūras cauruļvadu ierīkošanas katra detaļa ir jānomaina laikposmā no viena līdz septiņiem gadiem. Jūras cauruļvadu iegādi nomainīšanas nolūkā (kas zināma arī ar nosaukumu "rezerves daļu nozare") bieži veic tiešie gala lietotāji. Tomēr dažos gadījumos tie šo iegādi uztic un centralizēti nodod meitasuzņēmumiem vai ārējiem uzņēmumiem. Tirdzniecība nomainīšanas nolūkā pasaulē veido lielāku daļu no jūras cauruļvadu tirgus nekā jaunu produktu tirdzniecība.

7 Jūras cauruļvadu pieprasījums lielā mērā ir atkarīgs no naftas nozares attīstības, un it īpaši no naftas ieguves teritorijās, kas atrodas tālu no patēriņa vietas. Pieprasījums laika gaitā ir palielinājies. Tas ir ciklisks un zināmā mērā saistīts ar naftas cenu attīstību. Tas kļuva nozīmīgs sešdesmito gadu beigās un palielinājās septiņdesmito gadu sākumā, it īpaši attiecībā uz naftas ieguves reģioniem Persijas līcī, Ziemeļjūrā un Ziemeļāfrikā. Astoņdesmitajos gados bija palielinājies pieprasījums no attīstības stadijā esošiem valsts naftas uzņēmumiem Dienvidamerikā. Deviņdesmito gadu beigās pieprasījums bija novirzījies uz Rietumāfriku.

8 Jūras cauruļvadus ražo uzņēmumi, kas ir zināmi kā riepu un kaučuka ražotāji, vai arī kāds no to "*spin-off*". Tie tiek ražoti pēc pieprasījuma atbilstoši klientu vajadzībām. Tā kā pieprasījums pēc jūras cauruļvadiem ģeogrāfiskā ziņā ir būtiski izpleties, lielākā daļa jūras cauruļvadu ražotāju pieņem darbā ievērojamu skaitu aģentu, kuri konkrētiem tirgiem sniedz vispārīgus mārketinga pakalpojumus un piedāvā attiecīgos produktus publicēto iepirkuma procedūru ietvaros.

9 Jūras cauruļvadi tiek tirgoti visā pasaulē, un galvenie ražotāji darbojas starptautiskā mērogā. Jūras cauruļvadiem piemērojamās normatīvās prasības katrā valstī būtiski neatšķiras, un, ja atkarībā no vides vai lietošanas nosacījumiem atšķiras tehniskās prasības, tas tomēr netiek uzskatīts par šķērsli jūras cauruļvadu tirdzniecībai visā pasaulē.

10 Visbeidzot apstrīdētajā lēmumā aplūkotajā laika posmā aizliegtās vienošanās dalībnieki tirgoja Japānā, Apvienotajā Karalistē, Itālijā un Francijā ražotus jūras cauruļvadus gala lietotājiem, kas reģistrēti dažādās Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs. Lai arī lielākā daļa jūras cauruļvadu sistēmu gala mērķis bija reģioni ārpus Eiropas, daži galvenie komplektētāji turpretī atradās dažādās Eiropas Savienības un EEZ valstīs.

Prasītāju raksturojums

11 Sākotnēji jūras cauruļvadu nozarē darbojās *Michelin*.

12 *Michelin* grupas ietvaros šo darbību veica grupas sabiedrība ar nosaukumu *CMP*. 1993. gada 28. jūlijā *Michelin* izveidoja sabiedrību ar nosaukumu *SIRA*, kas neveica nekādu darbību līdz pat 1995. gada 31. martam, kas ir datums, kad ar jūras cauruļvadiem saistītais *CMP* darbības virziens tika nodots *SIRA*. 1995. gada 26. aprīlī nosaukums *SIRA* tika aizstāts ar nosaukumu *CMP*. *CMP* savukārt vēlāk tika likvidēta.

13 1996. gada 28. martā viena no divām prasītājām, *Trelleborg AB*, noslēdza līgumu ar *Michelin*, atbilstoši kuram tā apņēmās iegādāties visas *Michelin* piederošās *CMP* kapitāldaļas. Minētajai sabiedrībai vēlāk bija dažādi nosaukumi, kuros bija ietverts vārds *Trelleborg*, un, sākot no 2005. gada, tās nosaukums bija *Trelleborg Industrie SAS*.

14 *Trelleborg* ir saskaņā ar Zviedrijas tiesībām izveidota sabiedrība, kas pastāv kopš 1905. gada un kuras apgrozījums pasaules mērogā 2006. gadā bija gandrīz 27 miljardi zviedru kronu (SEK) (aptuveni 2,9 miljardi euro).

15 *Trelleborg Group* ir četri darbības virzieni: *Trelleborg Engineered Systems* (kas ietver arī jūras cauruļvadus), *Trelleborg Automotive*, *Trelleborg Sealing Solutions* un *Trelleborg Wheel Systems*.

16 *Trelleborg* piedalās jūras cauruļvadu ražošanas un tirdzniecības procesā ar sava meitasuzņēmuma *Trelleborg Industrie* starpniecību, kura ir otra prasītāja šajā lietā un ir izveidota saskaņā ar Francijas tiesībām.

Administratīvais process

17 Brīdī, kad ASV Tieslietu ministrija un Japānas un Apvienotās Karalistes konkurences iestādes līdzīgu apstākļu dēļ bija uzsākušas izmeklēšanu, [*konfidenciāli*] [1], norādot uz iecietības programmu, kas paredzēta Komisijas paziņojumā par atbrīvojumu no sodanaudas [naudas soda] un sodanaudas [naudas soda] samazināšanu karteļu gadījumos (OV 2006, C 298, 17. lpp.), 2006. gada 20. decembrī iesniedza Eiropas Kopienu Komisijā pieteikumu par atbrīvojumu no naudas soda, paziņojot par jūras cauruļvadu tirgū pastāvošu aizliegtu vienošanos.

18 Komisija tad uzsāka izmeklēšanu par EKL 81. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpumu un 2007. gada 2. maijā veica vairākas pārbaudes pie *Parker ITR*, prasītājām, citiem attiecīgajiem ražotājiem, kā arī [*konfidenciāli*] un *W*. k-ga.

1 — Izlaista konfidenciāla informācija.

19 *Manuli Rubber Industries SpA (MRI)*, *Parker ITR* un *Bridgestone* attiecīgi 2007. gada 4. maijā, 17. jūlijā un 7. decembrī iesniedza Komisijai pieteikumu par iecietības programmas piemērošanu.

20 2008. gada 28. aprīlī Komisija pieņēma paziņojumu par iebildumiem, kuru tā paziņoja attiecīgajām sabiedrībām laikā no 2008. gada 29. aprīļa līdz 1. maijam.

21 Visas attiecīgās sabiedrības atbildēja uz paziņojumu par iebildumiem noteiktajā termiņā un, izņemot [*konfidenciāli*]/*DOM*, *ContiTech AG* un *Continental AG*, lūdza sarīkot to uzklausīšanu, kas notika 2008. gada 23. jūlijā.

Apstrīdētais lēmums

22 2009. gada 28. janvārī Komisija pieņēma Lēmumu C(2009) 428, galīgā redakcija, par izmeklēšanas procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39406 – Jūras cauruļvadi) (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums"). No apstrīdētā lēmuma būtībā izriet, ka:

— tas ir adresēts vienpadsmit sabiedrībām, tostarp prasītājām;

— sabiedrības, uz kurām attiecas šis lēmums, dažkārt atšķirīgā veidā piedalījās vienotā un saliktā pārkāpumā, kura mērķis bija līguma slēgšanas tiesību ieguvēja noteikšana, cenu noteikšana, kvotu noteikšana, pārdošanas nosacījumu noteikšana, ģeogrāfiskā tirgus sadalīšana un apmainīšanās ar sensitīvu informāciju par cenām, pārdošanas apjomiem un iepirkuma procedūrām;

— aizliegtā vienošanās aizsākās vismaz 1986. gada 1. aprīlī (lai gan šķiet, ka tās pirmsākumi bija manāmi jau septiņdesmito gadu sākumā) un beidzās 2007. gada 2. maijā;

— no 1997. gada 13. maija līdz 1999. gada 21. jūnijam aizliegtās vienošanās darbība bija ierobežota un starp tās dalībniekiem bija nesaskaņas; tomēr saskaņā ar Komisijas viedokli tās nenoveda pie īstas pārkāpuma pārtraukšanas; faktiski aizliegtās vienošanās sistemātiskā struktūra pilnībā tika atjaunota no 1999. gada jūnija atbilstoši tiem pašiem noteikumiem un ar tiem pašiem dalībniekiem (izņemot vienu uzņēmumu, kas no jauna par aizliegtās vienošanās dalībnieku pilnībā kļuva nākamajā gadā); līdz ar to esot jāuzskata, ka ražotāji bija izdarījuši vienotu un turpinātu pārkāpumu, kas ilga no 1986.gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam, vai vismaz – ja tomēr būtu jāatzīst, ka aizliegtā vienošanās tika pārtraukta – vienotu un atkārtotu pārkāpumu; šis starpposms tomēr netika ņemts vērā, aprēķinot naudas sodu, ņemot vērā ierobežotos pierādījumus par pārkāpumu šajā laikposmā;

— ir norādīts, ka prasītājas pārkāpumā piedalījās šādos laikposmos:

  — *Trelleborg Industrie*: no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam;

  — *Trelleborg*: no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam;

— atbilstoši Pamatnostādnēs naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp; turpmāk tekstā – "Pamatnostādnes"), paredzētajiem kritērijiem katrai sabiedrībai uzliekamā naudas soda pamatsumma tika noteikta šādi:

  — Komisija pamatojās uz katras sabiedrības vidējo gada pārdošanas apjomu pasaulē laikposmā no 2004. līdz 2006. gadam un izmantoja pārdošanas apjomu, par kuru rēķini bija izrakstīti EEZ reģistrētajiem pircējiem;

— tā noteica katras sabiedrības pārdošanas apjomu, attiecīgo sabiedrību kopējam pārdošanas apjomam EEZ teritorijā piemērojot katras sabiedrības tirgus daļu pasaulē saskaņā ar Pamatnostādņu 18. punktu;

— ņemot vērā pārkāpuma smagumu, tā ņēma vērā 25 % no minētā pārdošanas apjoma (Pamatnostādnēs paredzēto maksimālo 30 % vietā);

— tā šādi noteikto pārdošanas apjomu reizināja ar katras sabiedrības dalības pārkāpumā gadu skaitu;

— saskaņā ar Pamatnostādņu 25. punktu Komisija preventīvā nolūkā noteica papildsummu 25 % apmērā no attiecīgā pārdošanas apjoma;

— Komisija līdz ar to attiecībā uz divām sabiedrībām ņēma vērā atbildību pastiprinošus apstākļus un noraidīja jebkādus atbildību mīkstinošus apstākļus attiecībā uz citiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem;

— visbeidzot Komisija attiecībā uz divām sabiedrībām piemēroja savu paziņojumu par atbrīvojumu no naudas soda un naudas soda samazināšanu karteļu gadījumos (skat. šī sprieduma 17. punktu).

23 Attiecībā uz *Trelleborg* un *Trelleborg Industrie* Komisija atzina, ka to pārdošanas apjoms, ņemot vērā to tirgus daļu pasaulē 15 % apmērā, ir bijis EUR 4 909 332, ka *Trelleborg Industrie* ir bijusi aizliegtās vienošanās dalībniece 18 gadus, 11 mēnešus un 23 dienas, kā dēļ ir piemērojams reizināšanas koeficients 19, un *Trelleborg* – 8 gadus, 11 mēnešus un 28 dienas, kā dēļ ir piemērojams reizināšanas koeficients 9, un, piemērojot iepriekšējā punktā minētos faktorus, *Trelleborg Industrie* naudas soda pamatsummu noteica EUR 24 500 000 apmērā, no kuriem *Trelleborg* ir solidāri atbildīga par EUR 12 200 000 samaksu.

24 Attiecībā uz tām netika ņemts vērā neviens atbildību mīkstinošs vai pastiprinošs apstāklis, un šīs summas ir galīgais naudas sods, kas tika uzlikts katrai no šīm divām sabiedrībām.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

25 Ar prasības pieteikumiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegti 2009. gada 9. aprīlī, prasītājas cēla šīs prasības.

26 Tā kā viens no pirmās palātas locekļiem nevarēja piedalīties, Vispārējā tiesas priekšsēdētājs saskaņā ar Vispārējās tiesas Reglamenta 32. panta 3. punktu norīkoja citu tiesnesi, lai palātu papildinātu.

27 Pēc tiesneša referenta ziņojuma uzklausīšanas Vispārējā tiesa (pirmā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu un Reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros uzaicināja lietas dalībniekus iesniegt konkrētus dokumentus un rakstveidā uzdeva tiem jautājumus. Lietas dalībnieki izpildīja šo lūgumu.

28 Ar Vispārējās tiesas pirmās palātas priekšsēdētāja 2012. gada 29. februāra rīkojumu lietas T-147/09 un T-148/09 tika apvienotas mutvārdu procesā un sprieduma taisīšanai atbilstoši Reglamenta 50. pantam.

29 Ar 2012. gada 13. aprīļa vēstuli prasītāja lietā T-147/09 informēja Vispārējo tiesu par to, ka tā atsakās no sava pakārtoti izvirzītā trešā prasības pamata.

30 Ar 2012. gada 24. aprīļa vēstuli prasītājas iesniedza lūgumu izskatīt lietu slēgtā sēdē.

31 Tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz mutvārdu jautājumiem, ko Vispārējā tiesa uzdeva 2012. gada 26. aprīļa tiesas sēdē.

32 Prasītājas, izmantojot šo iespēju, atteicās no sava lūguma izskatīt lietu slēgtā sēdē.

33 *Trelleborg Industrie* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— daļēji atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu daļā, kurā tas attiecas uz to, un vismaz tiktāl, ciktāl tajā ir konstatēts pirms 1999. gada 21. jūnija izdarīts pārkāpums;

— samazināt naudas sodu, kas tai ir uzlikts apstrīdētā lēmuma 2. pantā, tādējādi novēršot apstrīdētajā lēmumā ietvertās acīmredzamās kļūdas;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

34 *Trelleborg* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— daļēji atcelt apstrīdētā lēmuma 1. pantu daļā, kurā tas attiecas uz to, un vismaz tiktāl, ciktāl tajā ir konstatēts pirms 1999. gada 21. jūnija izdarīts pārkāpums;

— samazināt naudas sodu, kas tai ir uzlikts apstrīdētā lēmuma 2. pantā, tādējādi novēršot apstrīdētajā lēmumā ietvertās acīmredzamās kļūdas;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

35 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— prasības noraidīt;

— piespriest prasītājām atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par prasījumiem atcelt tiesību aktu

36 Savu prasību atcelt tiesību aktu pamatojumam prasītājas izvirza divus pamatus.

37 Pirmais pamats attiecas, pirmkārt, uz acīmredzamu kļūdu to faktu izvērtējumā, ņemot vērā kurus Komisija uzskatīja, ka *Trelleborg Industrie* ir piedalījusies turpinātā pārkāpumā laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam un ka *Trelleborg* ir piedalījusies turpinātā pārkāpumā laikā no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam, un, otrkārt, uz Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta pārkāpumu.

38 Otrais pamats attiecas uz Komisijas likumīgas intereses pieņemt lēmumu, ar kuru konstatēta pārkāpuma pastāvēšana pirms 1999. gada, neesamību.

Par pirmo pamatu, kas attiecas, pirmkārt, uz acīmredzamu kļūdu to faktu izvērtējumā, ņemot vērā kurus Komisija uzskatīja, ka Trelleborg Industrie *ir piedalījusies turpinātā pārkāpumā laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam un ka* Trelleborg *ir piedalījusies turpinātā pārkāpumā laikā no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam, un, otrkārt, uz Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta pārkāpumu*

Apstrīdētais lēmums

39 No apstrīdētā lēmuma 148.–187. apsvēruma būtībā izriet, ka attiecībā uz dažām sabiedrībām laikā no 1997. gada 13. maija līdz 1999. gada 11. jūnijam un attiecībā uz citām sabiedrībām, tostarp prasītājām, laikā no 1997. gada 13. maija līdz 1999. gada 21. jūnijam aizliegtās vienošanās darbība bija samazinājusies, ņemot vērā tās dalībnieku starpā pastāvošās nesaskaņas. Tomēr Komisija uzskatīja, ka vairāki pierādījumi ir ļāvuši secināt, ka šajā laikā galvenie aizliegtās vienošanās dalībnieki – proti, *P., W., F.* un *C.* – ir regulāri sazinājušies, tostarp, lai apmainītos ar komercinformāciju un mēģinātu atjaunot aizliegtās vienošanās darbību, kas 1999. gada jūnijā beidzot arī izdevās.

40 Apstrīdētā lēmuma 289.–307. apsvērumā ir izklāstīti iemesli, kādēļ Komisija uzskatīja, ka pārkāpums bija turpināts vai, pakārtoti, atkārtots, neraugoties uz to, ka tā atzina, ka aizliegtās vienošanās darbība attiecīgajā starpposmā bija ierobežota un ka par šo laikposmu naudas sods nebija jāuzliek.

41 No apstrīdētā lēmuma 1. panta g) un h) punkta turklāt izriet, ka Komisija ir uzskatījusi, ka laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam bija izdarīts turpināts pārkāpums, kurā *Trelleborg Industrie* bija piedalījusies no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam un *Trelleborg* – no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam, un no apstrīdētā lēmuma 187., 201.–208. un 466.–448. apsvēruma – ka starpposms attiecībā uz prasītājām ir uzskatāms par laikposmu, kurā aizliegtās vienošanās darbība ir bijusi samazināta, un tas nerada pamatu naudas soda uzlikšanai.

Lietas dalībnieku argumenti

42 Prasītājas būtībā apgalvo, pirmkārt, ka Komisija, kurai ir pienākums pierādīt pārkāpuma ilgumu, nav pierādījusi, ka pārkāpums attiecīgajā starpposmā bija turpinājies, jo bija nepareizi interpretēti Komisijas šajā ziņā norādītie pierādījumi, un, otrkārt, ka jebkurā gadījumā Komisijas rīcībā nav bijuši nekādi pierādījumi, kas liecinātu par *Trelleborg Industrie* vai *Trelleborg* dalību minētajā pārkāpumā šajā laikposmā. Tās šajā ziņā it īpaši apstrīd Komisijas vērtējumu, atbilstoši kuram pirms starpposma piešķirto līguma slēgšanas tiesību ietekme bija turpinājusies līdz 1997. gada beigām, kas, tās ieskatā, ļāva pārkāpuma laikposmā ietvert vismaz laikposmu no 1997. gada septembra līdz decembrim.

43 Tāpat prasītājas būtībā uzskata, ka, šādi rīkojoties, Komisija ir kļūdaini kvalificējusi attiecīgo pārkāpumu par turpinātu pārkāpumu un noraidījusi to argumentus par attiecīgā pārkāpuma noilgumu attiecībā uz laikposmu pirms aizliegtās vienošanās pārtraukšanas, tādējādi pārkāpjot Padomes 2002. gada 16. decembra Regulas (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [EKL] 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 25. panta 2. punkta noteikumus.

44 Tās šajā ziņā apstrīd iespēju piemērot turpināta pārkāpuma jēdzienu, kā to ir izdarījusi Komisija, ja ir pastāvējis gandrīz divus gads ilgs aizliegtās vienošanās darbības pārtraukums, kā arī iespēju pakārtoti piemērot atkārtota pārkāpuma jēdzienu, kurš, kā apgalvo prasītājas, arī ietver ideju par turpināšanos, kas liedz to piemērot acīmredzama pārkāpuma pārtraukuma gadījumā. Atkārtota pārkāpuma atzīšana šādā gadījumā būtu pretrunā arī tiesiskās noteiktības principam, jo Komisija tādējādi varētu bezgalīgi atlikt noilguma termiņu. Nobeigumā tās norāda, ka atkārtota pārkāpuma atzīšana apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā jebkurā gadījumā nav ietverta.

45 Visbeidzot prasītājas apgalvo, ka Komisija nav ievērojusi savu iepriekšējo lēmumpieņemšanas praksi un ka tās ir tikušas diskriminētas salīdzinājumā ar *MRI*, attiecībā uz kuru Komisija atzina, ka četrus gadus ilgs pārtraukums laikā no 1992. gada augusta līdz 1996. gada septembrim bija pamats, lai vairs netiktu piemērots naudas sods par šīs sabiedrības veiktajām darbībām pirms 1992. gada 1. augusta.

46 Komisija apstrīd šos apgalvojumus un uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā ir juridiski pietiekami pierādīts, ka attiecīgais pārkāpums bija turpinājies arī starpposmā, pat ja aizliegtās vienošanās darbība šajā posmā bija ierobežota. Savos rakstveida apsvērumos un, atbildot uz šajā ziņā uzdotajiem jautājumiem tiesas sēdē, tā tomēr ir atzinusi, ka tās rīcībā nav nekādu pierādījumu par prasītāju piedalīšanos saziņā, kas attiecīgajā starpposmā pastāvēja starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem.

47 Komisija turpretī uzskata, ka ir jāņem vērā, pirmkārt, pirms šī laikposma saskaņotie piedāvājumi, kuru ietekme bija turpinājusies līdz 1997. gada novembrim vai decembrim, un, otrkārt, tas, ka prasītājas šajā laikposmā nebija norobežojušās no attiecīgās aizliegtās vienošanās, kas, ņemot vērā judikatūru, ir pamats uzskatīt to dalību attiecīgajā pārkāpumā par tādu, kas ir turpinājusies laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam.

48 Komisija ir piebildusi, ka jebkurā gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka attiecīgais pārkāpums nav turpinājies, tai būtu jāpārkvalificē šis pārkāpums par atkārtotu pārkāpumu – kas ir kvalifikācija, kuru tā pakārtotā veidā jau ir norādījusi apstrīdētā lēmuma 307. apsvērumā. Pēc tās domām, no tā izriet, ka attiecībā uz tās pilnvarām uzlikt naudas sodu par pārkāpuma laikposmu no 1986. līdz 1997. gadam apstrīdētā lēmuma pieņemšanas laikā nebija iestājies noilgums. Tā turklāt uzskata, ka līdz ar to nav nozīmes tam, ka apstrīdētā lēmuma rezolutīvajā daļā ir minēta tikai turpināta pārkāpuma esamība.

49 Jāprecizē, ka, atbildot uz tiesas sēdē uzdotajiem Vispārējās tiesas jautājumiem, prasītājas atzina, ka tās neapstrīd to dalību attiecīgajā pārkāpumā nedz laikposmā pirms 1997. gada 13. maija, nedz laikposmā pēc 1999. gada 21. jūnija. Tomēr tās uzskata, ka tie ir atsevišķi pārkāpumi.

Vispārējās tiesas vērtējums

– Sākotnējie apsvērumi

50 Vispirms ir jāatgādina, ka no judikatūras izriet, ka Komisijai ir jāpierāda ne tikai aizliegtās vienošanās pastāvēšana, bet arī tās ilgums (skat. Vispārējās tiesas 2000. gada 15. marta spriedumu apvienotajās lietās T-25/95, T-26/95, no T-30/95 līdz T-32/95, no T-34/95 līdz T-39/95, no T-42/95 līdz T-46/95, T-48/95, no T-50/95 līdz T-65/95, no T-68/95 līdz T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 un T-104/95 *Cimenteries CBR* u.c./Komisija, *Recueil*, II-491. lpp., 2802. punkts un tajā minētā judikatūra). It īpaši ir jāatgādina, ka saistībā ar pierādījumu sniegšanu par EKL 81. panta 1. punkta pārkāpumu Komisijai ir pienākums pierādīt tās konstatētos pārkāpumus un sniegt atbilstošus pierādījumus, lai juridiski pietiekami pierādītu pārkāpumu veidojošo apstākļu esamību (šajā ziņā skat. Tiesas 1998. gada 17. decembra spriedumu lietā C-185/95 P *Baustahlgewebe*/Komisija, *Recueil*, I-8417. lpp., 58. punkts, un 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-49/92 P Komisija/*Anic Partecipazioni*, *Recueil*, I-4125. lpp., 86. punkts). Tiesas šaubas ir jāizmanto par labu uzņēmumam, kas ir lēmuma, ar kuru konstatēts pārkāpums, adresāts. Tādējādi tiesa nevar secināt, ka Komisija ir juridiski pietiekami pierādījusi attiecīgā pārkāpuma esamību, ja par šo jautājumu tai vēl ir šaubas, it īpaši prasības par lēmuma, ar kuru ir uzlikts naudas sods, atcelšanu un/vai grozīšanu ietvaros. Pēdējās situācijas gadījumā ir jāņem vērā nevainīguma prezumpcijas princips, kas ir viena no pamattiesībām, kuras ir aizsargātas Eiropas Savienības tiesību sistēmā un nostiprinātas 2000. gada 7. decembrī Nicā pasludinātās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (OV C 364, 1. lpp.) 48. panta 1. punktā. Ņemot vērā attiecīgo pārkāpumu raksturu, kā arī ar tiem saistīto sodu raksturu un smagumu, nevainīguma prezumpcijas princips ir it īpaši piemērojams procesos par konkurences tiesību normu pārkāpumiem, par kuriem var uzlikt naudas sodu vai kavējuma naudu (šajā ziņā skat. Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-199/92 P *Hüls*/Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 149. un 150. punkts, un Vispārējās tiesas 2005. gada

25. oktobra spriedumu lietā T-38/02 *Groupe Danone*/Komisija, Krājums, II-4407. lpp., 215. un 216. punkts). Tādējādi Komisijai ir jāsniedz precīzi un saskanīgi pierādījumi, lai radītu stingru pārliecību, ka ir izdarīts pārkāpums (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Groupe Danone*/Komisija un tajā minēto judikatūru).

51 Tāpat saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ne visiem Komisijas sniegtajiem pierādījumiem ir noteikti jāatbilst šiem kritērijiem attiecībā uz katru no pārkāpuma elementiem. Pietiek, ka iestādes sniegto pierādījumu kopums, izvērtēts visaptveroši, atbilst šai prasībai (skat. Vispārējās tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu apvienotajās lietās T-67/00, T-68/00, T-71/00 un T-78/00 *JFE Engineering* u.c./Komisija, Krājums, II-2501. lpp., 180. punkts un tajā minētā judikatūra).

52 Turklāt parasti darbības, ko ietver pret konkurenci vērstie nolīgumi, notiek slepeni, sapulces notiek slepus un ar tām saistītā dokumentācija ir ierobežota līdz minimumam. No tā izriet, ka pat tad, ja Komisija atklāj dokumentus, kas tiešā veidā apliecina prettiesisku saziņu starp tirgus dalībniekiem, tādus kā sanāksmes protokoli, tie parasti ir tikai fragmentāri un izkaisīti, kā rezultātā bieži noteiktas detaļas jārekonstruē, izmantojot dedukciju. Tādēļ vairumā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīguma esamība ir jāsecina no noteiktām sakritībām vai norādēm, kuras, skatot kopsakarā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var būt pierādījums konkurences tiesību normu pārkāpumam (Tiesas 2004. gada 7. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P un C-219/00 P *Aalborg Portland* u.c./Komisija, *Recueil*, I-123. lpp., 55.–57. punkts, un 2007. gada 25. janvāra spriedums apvienotajās lietās C-403/04 P un C-405/04 P *Sumitomo Metal Industries* un *Nippon Steel*/Komisija, Krājums, I-729. lpp., 51. punkts).

53 Turklāt judikatūrā ir izvirzīta prasība, ka tādu pierādījumu trūkuma gadījumā, kas tieši apstiprina pārkāpuma ilgumu, Komisija balstās vismaz uz pierādījumiem, kas ir pietiekami saistīti laikā, lai varētu saprātīgi pieņemt, ka šis pārkāpums ir veikts nepārtraukti no viena līdz otram datumam (skat. Vispārējās tiesas 1994. gada 7. jūlija spriedumu lietā T-43/92 *Dunlop Slazenger*/Komisija, *Recueil*, II-441. lpp., 79. punkts, 2006. gada 16. novembra spriedumu lietā T-120/04 *Peróxidos Orgánicos* /Komisija, Krājums, II-4441. lpp., 51. punkts un tajā minētā judikatūra).

54 Tomēr šajā lietā ir vispārzināms, ka Komisijas rīcībā nav bijuši nekādi pierādījumi, kas apstiprinātu prasītāju piedalīšanos attiecīgajā saziņā starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem un tās samazinātajā darbībā attiecīgajā starpposmā, kas ir aprakstīts apstrīdētā lēmuma 148.–187. apsvērumā.

55 Komisija būtībā ir vien norādījusi, ka prasītāju līdzdalība ir izsecināma no tā, ka tās attiecīgajā starpposmā nebija norobežojušās no aizliegtās vienošanās, un ka šī piedalīšanas ir konstatējama vismaz līdz 1997. gada novembrim vai decembrim, ņemot vērā pirms 1997. gada 13. maija starp aizliegtās vienošanās dalībniekiem sadalīto iepirkumu līgumu slēgšanas tiesību ietekmes turpināšanos (skat. it īpaši apstrīdētā lēmuma 150., 162. un 187. apsvērumu).

56 Līdz ar to ir jāizvērtē, vai, ņemot vērā šos secinājumus, Komisija varēja pamatoti atzīt par turpinātu *Trelleborg Industrie* laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam un *Trelleborg* laikā no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam izdarīto pārkāpumu un tādēļ uzskatīt, ka Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punktā paredzētais noilguma termiņš bija sācies tikai šajā pēdējā minētajā datumā.

– Par turpināta pārkāpuma pastāvēšanu

57 Ir jāatceras, ka vairumā gadījumu pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšana ir jāsecina no noteiktām sakritībām un norādēm, kuras, skatot kopsakarā un nepastāvot citam loģiskam izskaidrojumam, var būt pierādījums konkurences noteikumu pārkāpumam. Šādas norādes un sakritības, izvērtējot tās apvienoti, ļauj atklāt ne tikai pret konkurenci vērstu darbību vai nolīgumu pastāvēšanu, bet arī turpinātas pret konkurenci vērstas darbības ilgumu un nolīguma, kas ir noslēgts,

pārkāpjot konkurences normas, piemērošanas laikposmu (šajā ziņā skat. iepriekš 52. punktā minēto Tiesas spriedumu apvienotajās lietās *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 57. punkts, un 2006. gada 21. septembra spriedumu lietā C-105/04 P *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied*/Komisija, Krājums, I-8725. lpp., 94.–96. punkts un tajos minētā judikatūra).

58 Turklāt šāds pārkāpums var izrietēt ne tikai no atsevišķas darbības, bet arī no virknes darbību vai turpinātas rīcības. šo interpretāciju nevar atspēkot tas, ka viens vai vairāki šīs darbību virknes vai turpinātās rīcības elementi paši, aplūkojot atsevišķi, arī var būt konkurences tiesību normu pārkāpums. Tādēļ, ja dažādas darbības ietilpst "kopējā plānā", tad to identiskā mērķa dēļ – kropļot konkurenci iekšējā tirgū – Komisija var saukt pie atbildības par šīm darbībām atbilstoši dalībai kopējā pārkāpumā (iepriekš 52. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 258. punkts, un iepriekš 57. punktā minētais spriedums lietā *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied*/Komisija, 110. punkts).

59 Attiecībā uz pierādījumu neesamību par nolīguma konkrētā laikposmā pastāvēšanu vai vismaz par faktu, ka to minētajā laika posmā kāds uzņēmums būtu īstenojis, ir jāatgādina, ka tas, ka šādi pierādījumi netika iesniegti par konkrētiem laikposmiem, nav šķērslis, lai uzskatītu par pierādītu, ka pārkāpums ir pastāvējis plašākā laikposmā nekā šie laikposmi, jo šāds konstatējums ir pamatots ar objektīvām un saskanīgām norādēm. Šāda pārkāpuma vairāku gadu garumā ietvaros tas, ka aizliegtā vienošanās parādās dažādos laikposmos, kurus var nodalīt ar lielākiem vai mazākiem starpposmiem, neietekmē šīs aizliegtās vienošanās esamību, ar nosacījumu, ka šo pārkāpumu veidojošajām dažādajām darbībām ir viens mērķis un tās veido vienotu un turpinātu pārkāpumu (iepriekš 57. punktā minētais spriedums lietā *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied* /Komisija, 97. un 98. punkts; šajā ziņā skat. arī iepriekš 52. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Aalborg Portland* u.c./Komisija, 260. punkts).

60 Šajā ziņā judikatūrā ir identificēti vairāki atbilstoši kritēriji, lai novērtētu pārkāpuma vienoto raksturu, proti, attiecīgo darbību mērķu identiskums (Vispārējās tiesas 2002. gada 20. marta spriedums lietā T-21/99 *Dansk Rørindustri*/Komisija, *Recueil*, II-1681. lpp., 67. punkts; šajā ziņā skat. arī Tiesas 2006. gada 21. septembra spriedumu lietā C-113/04 P *Technische Unie*/Komisija, Krājums, I-8831. lpp., 170. un 171. punkts, un Vispārējās tiesas 2006. gada 27. septembra spriedumu lietā T-43/02 *Jungbunzlauer*/Komisija, Krājums, II-3435. lpp., 312. punkts), attiecīgo preču identiskums (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-71/03, T-74/03, T-87/03 un T-91/03 *Tokai Carbon* u.c./Komisija, Krājumā nav publicēts, 118., 119. un 124. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Jungbunzlauer*/Komisija, 312. punkts), tajā piedalījušos uzņēmumu identiskums (iepriekš minētais spriedums lietā *Jungbunzlauer*/Komisija, 312. punkts) un pārkāpuma īstenošanas detalizētās kārtības identiskums (iepriekš minētais spriedums lietā *Dansk Rørindustri* /Komisija, 68. punkts). Citi atbilstoši kritēriji ir uzņēmumu vārdā iesaistīto fizisko personu un attiecīgo darbību ģeogrāfiskās piemērošanas jomas identiskums.

61 Tādējādi Komisija atbilstoši judikatūrai varēja uzskatīt, ka pārkāpums – vai uzņēmuma dalība pārkāpumā – netika pārtraukta, pat ja tās rīcībā nebija pierādījumu par pārkāpuma pastāvēšanu dažos konkrētos laikposmos, ja vien dažādajām darbībām, kas bija šī pārkāpuma sastāvdaļa, bija viens un tas pats mērķis un tās varēja būt saistītas ar vienotu un turpinātu pārkāpumu, ciktāl šādam secinājumam ir jābūt balstītam uz objektīvām un saskanīgām norādēm, kas apliecina kopēja plāna pastāvēšanu.

62 Ja šie nosacījumi ir izpildīti, turpināta pārkāpuma jēdziens tādējādi ļauj Komisijai piemērot naudas sodu par visu vērā ņemto pārkāpuma periodu un nosaka noilguma sākumdatumu, proti, datumu, kad turpinātais pārkāpums ir beidzies.

63 Tomēr kolūzijā apsūdzētie uzņēmumi var mēģināt atspēkot šo prezumpciju, sniedzot norādes vai pierādījumus, pamatojoties uz kuriem tieši pretēji ir iespējams secināt, ka pārkāpums – vai šo uzņēmumu dalība tajā – attiecīgajos laikposmos nebija turpinājies.

64 šajā lietā nenoliedzami ir jākonstatē, ka prasītājas tiesas sēdē nav apstrīdējušas attiecīgo darbību mērķu, attiecīgo preču, kolūzijā piedalījušos uzņēmumu, tās īstenošanas detalizētās kārtības, uzņēmumu vārdā iesaistīto fizisko personu un visbeidzot minēto darbību ģeogrāfiskās piemērošanas jomas identiskumu pirms 1997. gada maija un pēc 1999. gada jūnija.

65 Kaut arī šie secinājumi ļauj pamatot apgalvojumu par kopējo plānu, kura esamība ir identificējama pirms un pēc attiecīgā starpposma, tomēr ir arī jākonstatē, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā ir atzinusi, pirmkārt, ka aizliegtās vienošanās īstenošanā bija iestājies krīzes periods, kura laikā aizliegtās vienošanās darbībā bija notikušas būtiskas izmaiņas un tās dalībnieku starpā pastāvošajās attiecībās bija iestājies atsalums, kā dēļ tās darbība attiecīgajā starpposmā bija būtiski samazinājusies, un, otrkārt, ka šajā laikposmā atsevišķas personas – it īpaši *P.*, *F.*, *C.* un *W.* – būtībā bija izmantojušas savus kontaktus, lai mēģinātu atjaunot sadarbību starp attiecīgajiem uzņēmumiem (skat. apstrīdētā lēmuma 148.–187. apsvērumu), kas ir iemesls, kādēļ Komisija par šo starpposmu neuzlika naudas sodu nevienam no aizliegtās vienošanās dalībniekiem.

66 Tomēr ir jākonstatē, ka Komisijas rīcībā nav nekādu pierādījumu par prasītāju piedalīšanos daudzpusējos kontaktos šajā vairāk nekā divus gadus ilgušajā starpposmā vai par to, ka tās būtu piedalījušās sanāksmēs, kuras notika ar mērķi atjaunot aizliegtās vienošanās darbību, nedz pat par to, ka tās bija zinājušas par šīm sanāksmēm.

67 šādos apstākļos prasītāju apgalvojums, ka tās faktiski bija pārtraukušas savu dalību, ir pietiekami pamatots un ticams, lai būtu iespējams atspēkot prezumpciju, kas ir atgādināta šī sprieduma 61. punktā un saskaņā ar kuru to dalība pārkāpumā – kaut vai tikai pasīva – bija turpinājusies, pat nepastāvot attiecīgiem pierādījumiem šajā ziņā. ņemot vērā to, ka starpposmā aizliegtās vienošanās darbība bija samazinājusies vai tā pat vairs nepastāvēja vispār, un to, ka nav bijis objektīvu un saskanīgu norāžu par iespējamo prasītāju nemainīgo vēlmi atjaunot šīs aizliegtās vienošanās darbību vai turpināt tās mērķu īstenošanu, Komisijai nebija tiesību prezumēt turpinātu prasītāju līdzdalību, kaut vai tā būtu bijusi tikai pasīva.

68 Komisija savos rakstveida apsvērumos tomēr ir atsaukusies uz judikatūru (iepriekš 50. punktā minētais spriedums lietā Komisija/*Anic Partecipazioni*, 83. un 84. punkts), saskaņā ar kuru, lai izbeigtu savu atbildību, uzņēmumam atklāti un nepārprotami ir jānorobežojas no aizliegtās vienošanās, tā, lai citiem dalībniekiem būtu skaidrs, ka tas vairs neatbalsta kopējos aizliegtās vienošanās mērķus. Komisija no tā ir secinājusi, ka, attiecīgajā starpposmā nenorobežojoties no attiecīgās aizliegtās vienošanās, prasītājas var tikt atzītas par atbildīgām par šo pārkāpjošās rīcības laikposmu, kuram bija raksturīga neliela intensitāte, kas tomēr nekādi neietekmē naudas soda piemērošanu par šo laikposmu. Saskaņā ar šo judikatūru pretlikumīgas iniciatīvas netieša apstiprināšana, publiski nepaziņojot par norobežošanos no tas satura vai nepaziņojot par to administratīvām iestādēm, veicina pārkāpuma turpināšanos un kavē tā atklāšanu, kas ir uzskatāma par pasīvu piedalīšanos pārkāpumā, kas var radīt attiecīgā uzņēmuma atbildību. ņemot vērā to, ka, pirmkārt, no apstrīdētā lēmuma izriet, ka vairāk nekā divus gadus ilgušajā starpposmā aizliegtās vienošanās ierastā darbība tika pārtraukta, otrkārt, nav ticis pierādīts, ka prasītājas būtu piedalījušās saziņā, kas tika īstenota attiecīgajā starpposmā ar mērķi atjaunot aizliegtās vienošanās darbību, vai ka tās būtu par to zinājušas, treškārt, pat piekrītot Komisijai saistībā ar pirms 1997. gada maija sadalīto iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas radītās ietekmes turpināšanos, šī ietekme turpinājās augstākais līdz 1997. gada novembrim vai decembrim, kas jebkurā gadījumā nozīmē, ka pirms aizliegtās vienošanās darbības atsākšanās pastāvēja 18 mēnešus ilgs laikposms, attiecībā uz kuru nav nevienas objektīvas un saskanīgas norādes, kas ļautu izdarīt secinājumu par prasītāju līdzdalību aizliegtās vienošanās krīzes periodā notikušajā saziņā, Komisija nevar atsaukties uz to, ka prasītājas attiecīgajā starpposmā nebija norobežojošās no dažu citu aizliegtās vienošanās dalībnieku veiktajām darbībām, lai atjaunotu aizliegto vienošanos.

69 ņemot vērā šajā lietā pastāvošos apstākļus, ir jākonstatē, ka šādas publiskas nenorobežošanās no prasītāju puses attiecībā pret pārējiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem neesamība nevarēja būt pamats tam, ka šie pēdējie minētie varēja gūt iespaidu par vismaz pasīvu prasītāju līdzdalību, kā dēļ to

rīcību nevarēja pielīdzināt pret konkurenci vērstas iniciatīvas netiešai apstiprināšanai. Nepastāvot norādēm, kas ļautu secināt, ka prasītājas bija zinājušas par starpposmā notikušo saziņu starp pārējiem aizliegtās vienošanās dalībniekiem ar mērķi atjaunot aizliegtās vienošanās darbību, kuras ierastā darbība bija tikusi pārtraukta, Komisijai tādējādi nebija tiesību izdarīt secinājumu par to kopējo atbildību, pamatojoties uz to, ka tās nebija publiski norobežojošās no aizliegtās vienošanās satura. Ar šo iemeslu vien nevar būt pietiekami, lai novērstu pilnīgu objektīvu un saskanīgu norāžu neesamību, ar kurām gan no objektīvā, gan subjektā viedokļa būtu iespējams pierādīt to dalību un to turpināto līdzdalību vienotā pārkāpumā šajā laikposmā.

70 Līdz ar to ir jāsecina, ka Komisija nevarēja leģitīmi konstatēt, ka prasītāju izdarītais pārkāpums bija vienots un turpināts pārkāpums. Tomēr šī kļūda uzreiz nenozīmē, ka Komisija ir pārkāpusi Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punktu.

71 ņemot vērā, ka pārkāpumu šajā lietā nevar kvalificēt par turpinātu pārkāpumu, lai konstatētu, vai ir iestājies noilgums atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punktam, tādējādi ir jāpārbauda, vai pārkāpums ir atzīstams par atkārtotu pārkāpumu, ko prasītājas apstrīd.

– Par atkārtota pārkāpuma pastāvēšanu

72 Tā kā starp lietas dalībniekiem pastāv strīds par atkārtota pārkāpuma jēdziena interpretāciju, vispirms ir jāprecizē šī jēdziena nozīme salīdzinājumā ar turpināta pārkāpuma jēdziena nozīmi Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta izpratnē.

73 Savienības tiesību normas gramatiskās interpretācijas ietvaros ir jāņem vērā, ka Savienības tiesību akti ir sagatavoti vairākās valodās un šīm dažādajām valodu redakcijām ir vienāds spēks; šādas normas interpretācija tādējādi nozīmē arī dažādu valodu redakciju salīdzināšanu (Tiesas 1982. gada 6. oktobra spriedums lietā 283/81 *CILFIT*, *Recueil*, 3415. lpp., 18. punkts). Nepieciešamība vienveidīgi piemērot un tādēļ interpretēt Savienības tiesību normas nepieļauj, ka šaubu gadījumā normas teksts tiek aplūkots tikai vienā no versijām, bet, gluži pretēji, liek to interpretēt un piemērot, ņemot vērā citu oficiālo valodu versijas (skat. Tiesas 2007. gada 19. aprīļa spriedumu lietā C-63/06 *Profisa*, Krājums, I-3239. lpp., 13. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt gadījumā, ja Savienības tiesību akta teksts dažādu valodu versijās atšķiras, attiecīgā tiesību norma ir jāinterpretē atkarībā no tā tiesiskā regulējuma vispārējās struktūras un mērķa, kurā šī tiesību norma ietilpst (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Profisa*, 14. punkts un tajā minētā judikatūra).

74 Vispārīgāk – interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī tās konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (Tiesas 1983. gada 17. novembra spriedums lietā 292/82 *Merck*, *Recueil*, 3781. lpp., 12. punkts), kā arī viss Savienības tiesību normu kopums (iepriekš 73. punktā minētais spriedums lietā *CILFIT*, 20. punkts).

75 Pirmkārt, ir jāprecizē, ka Padomes 1974. gada 26. novembra Regulas (EEK) Nr. 2988/74 attiecībā uz noilguma termiņiem procesuālās darbībās un sankciju piemērošanā atbilstīgi Eiropas Ekonomikas kopienas transporta un konkurences noteikumiem (OV L 319, 1. lpp.), kas ir Regulā Nr. 1/2003 ietverto noilgumu reglamentējošo noteikumu pamatā, 1. panta 2. punktā bija minēti "ilgstoši vai atkārtoti [turpināti] pārkāpumi" [*infractions continues ou continuées*].

76 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saistībā ar Regulas Nr. 2988/74 1. pantā minēto atkārtoto [turpināto] pārkāpumu Tiesa ir nospriedusi, ka, lai arī turpināta pārkāpuma jēdzienam dalībvalstu tiesību sistēmās ir atšķirīgas nozīmes, jebkurā gadījumā tas ietver nelikumīgas rīcības pazīmi, veicot vienu pārkāpumu, kas saistīts ar kopīgu subjektīvo elementu (šajā ziņā skat. Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-235/92 P *Montecatini*/Komisija, *Recueil*, I-4539. lpp., 195. punkts).

77 Šis jēdziens Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta franču valodas redakcijā ir ticis aizstāts ar jēdzienu "turpināts vai atkārtots" pārkāpums [*infraction continue ou répétée*].

78 Šis grozījums tomēr nav skāris visas šī noteikuma valodu redakcijas.

79 Formulējums "continuing or repeated infringements" būtībā jau bija izmantots Regulas Nr. 2988/74 1. panta 2. punkta angļu valodas redakcijā un šī terminoloģija tika saglabāta arī Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta angļu valodas redakcijā.

80 Turklāt Regulas Nr. 1/2003 pieņemšanas laikā likumdevējs lielākajā daļā no valodu redakcijām saglabāja terminoloģiju, kas iepriekš bija ietverta Regulā Nr. 2988/74 (šajā gadījumā runa ir par spāņu, dāņu, vācu, grieķu, holandiešu, somu un zviedru valodu redakcijām), savukārt citās valodu redakcijās arī tika izdarīti grozījumi, lai turpināta pārkāpuma [*infraction continue*] jēdziena vietā izmantotu atkārtota pārkāpuma [*infraction répétée*] jēdzienu (runa ir par itāļu un portugāļu valodu redakcijām).

81 Regulas Nr. 1/2003 preambulas 31. apsvērumā turklāt ir precizēts, ka:

"Noteikumi par soda naudu un periodisku soda maksājumu piespriešanas noilguma termiņiem ir noteikti Padomes Regulā [..] Nr. 2988/74, kas attiecas arī uz sodiem transporta jomā. [..] Tādēļ, lai precizētu tiesisko regulējumu, Regula [..] Nr. 2988/74 jāgroza, lai novērstu tās piemērošanu jautājumiem, uz kuriem attiecas šī regula, un šajā regulā jāiekļauj noteikumi par noilgumu termiņiem."

82 Līdz ar to ir jāsecina, ka likumdevējam, pārstrādājot Padomes 1962. gada 6. februāra Regulu Nr. 17, Pirmo Regulu par [EKL 81.] un [EKL 82.] panta īstenošanu (OV 1962, 13, 204. lpp.), nebija nodoma grozīt iepriekš spēkā esošā noteikuma nozīmi, neraugoties uz terminoloģiskajām izmaiņām, kas bija izdarītas dažās valodu redakcijās, bet gan, tieši pretēji, tā nodoms bija novērst iespējamās neskaidrības, ko radīja turpināta pārkāpuma jēdziena izmantošana.

83 Otrkārt, atkārtota pārkāpuma jēdziens ir jānošķir no turpināta pārkāpuma jēdziena (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2010. gada 19. maija spriedumu lietā T-18/05 *IMI* u.c./Komisija, Krājums, II-1769. lpp., 96. un 97. punkts), šo nošķiršanu turklāt apstiprina saikļa "vai" lietojums Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punktā.

84 Prasītāju argumentācija, saskaņā ar kuru "klasiskais" pārkāpums ir nošķirams no "turpināta un atkārtota" pārkāpuma, tādējādi ir jānoraida.

85 Treškārt, vienota pārkāpuma jēdziens aptver tādu situāciju, kad vairāki uzņēmumi ir piedalījušies pārkāpumā, ko veido turpināta rīcība, kas vērsta uz vienu ekonomisku mērķi, kas paredz izkropļot konkurenci, vai pat individuāli pārkāpumi, kas savstarpēji saistīti to mērķa un subjektu identiskuma dēļ (šajā ziņā skat. Vispārējās tiesas 2008. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-53/03 *BPB*/Komisija, Krājums, II-1333. lpp., 257. punkts, un 2010. gada 28. aprīļa spriedumu lietā T-446/05 *Amann & Söhne* un *Cousin Filterie*/Komisija, Krājums, II-1255. lpp., 89. punkts).

86 Citiem vārdiem sakot, veids, kādā attiecīgais pārkāpums ir ticis izdarīts, ļauj kvalificēt vienoto pārkāpumu vai nu par turpinātu vai atkārtotu pārkāpumu.

87 Turklāt attiecībā uz turpinātu pārkāpumu ir jāatgādina, ka atbilstoši kopējā plāna jēdzienam Komisija var pieņemt, ka pārkāpums nav ticis pārtraukts pat tad, ja saistībā ar kādu laikposmu tās rīcībā nav pierādījumu par attiecīgā uzņēmuma dalību šajā pārkāpumā, ja šis uzņēmums ir piedalījies attiecīgajā pārkāpumā pirms un pēc šī laikposma un ja nav pierādījumu vai norāžu, kas varētu likt domāt, ka pārkāpums saistībā ar attiecīgo uzņēmumu ir ticis pārtraukts. šajā gadījumā Komisija var uzlikt naudas sodu par visu pārkāpuma laikposmu, tai skaitā par laikposmu, attiecībā uz kuru tās rīcībā nav pierādījumu par attiecīgā uzņēmuma dalību pārkāpumā (skat. šī sprieduma 60.–62. punktu).

88 Savukārt, ja var uzskatīt, ka uzņēmuma dalība pārkāpumā ir tikusi pārtraukta un ka uzņēmums ir piedalījies pārkāpumā pirms un pēc šīs pārtraukšanas, šo pārkāpumu var kvalificēt par atkārtotu pārkāpumu, ja – tāpat kā tas ir turpināta pārkāpuma gadījumā (skat. šī sprieduma 60. punktu) – šim pārkāpumam pirms un pēc tā pārtraukšanas ir bijis vienots mērķis, ko var izsecināt no attiecīgo darbību mērķu, attiecīgo preču, kolūzijā piedalījušos uzņēmumu, tās īstenošanas detalizētās kārtības, uzņēmumu vārdā iesaistīto fizisko personu un visbeidzot attiecīgo darbību ģeogrāfiskās piemērošanas jomas identiskuma. Pārkāpums tādējādi ir vienots un atkārtots un, kaut arī Komisija var piemērot naudas sodu par visu pārkāpuma laikposmu, tā to tomēr nevar darīt attiecībā uz laikposmu, kurā pārkāpums bija pārtraukts.

89 Līdz ar to atsevišķās pārkāpumu saturošās epizodes, kurās ir piedalījies viens un tas pats uzņēmums, bet attiecībā uz kurām nevar tikt pierādīts kopējs mērķis, nevar kvalificēt par vienotu pārkāpumu – vai tas būtu turpināts vai atkārtots – un tās ir atzīstamas par dažādiem pārkāpumiem.

90 šajā lietā ir jākonstatē, ka Komisija ir atzinusi, ka tās rīcībā nav pierādījumu par prasītāju dalību pārkāpumā attiecīgajā starpposmā, kurš ilga vairāk nekā divus gadus. Par šo laikposmu turklāt netika piemērots nekāds naudas sods.

91 Savukārt prasītājas ir atzinušas savu dalību pārkāpumā pirms un pēc attiecīgā starpposma, un tās ir arī atzinušas, ka nav tiesas sēdē apstrīdējušas attiecīgo darbību mērķu, attiecīgo preču un pakalpojumu, kolūzijā piedalījušos uzņēmumu, tās īstenošanas detalizētās kārtības, uzņēmumu vārdā iesaistīto fizisko personu un visbeidzot attiecīgo darbību ģeogrāfiskās piemērošanas jomas identiskumu pirms 1997. gada maija un pēc 1999. gada jūnija.

92 Vispārējā tiesa tādējādi konstatē, ka *Trelleborg Industrie* ir pieļāvusi vienotu un atkārtotu pārkāpumu laikā no 1986. gada aprīļa līdz 1997. gada 13. maijam un no 1999. gada 21. jūnija līdz 2007. gada maijam un ka *Trelleborg* ir pieļāvusi vienotu un atkārtotu pārkāpumu laikā no 1996. gada 28. marta līdz 1997. gada 13. maijam un no 1999. gada 21. jūnija līdz 2007. gada maijam. Tas, ka Komisija ir kļūdaini kvalificējusi attiecīgo pārkāpumu par turpinātu pārkāpumu, būtībā neliedz Vispārējai tiesai pārkvalificēt attiecīgo pārkāpumu par atkārtotu pārkāpumu, ņemot vērā no administratīvās lietas materiāliem izrietošos faktiskos apstākļus, ar kuriem ir pamatots apstrīdētais lēmums (pēc analoģijas skat. iepriekš 83. punktā minēto spriedumu lietā *IMI* u.c./Komisija, 96. un 97. punkts; pēc analoģijas skat. arī Vispārējas tiesas 2009. gada 30. novembra spriedumu apvienotajās lietās T-427/04 un T-17/05 Francija un *France Télécom*/Komisija, Krājums, II-4315. lpp., 322.–325. punkts, kas apelācijas tiesvedībā apstiprināts ar Tiesas 2011. gada 8. decembra spriedumu lietā C-81/10 P *France Télécom* /Komisija, Krājums, I-12899. lpp., 80. un nākamie punkti).

93 šo secinājumu nevar atspēkot ar prasītāju argumentāciju, saskaņā ar kuru, pamatojoties uz atkārtota pārkāpuma teoriju, uz kuru Komisija pakārtoti ir atsaukusies apstrīdētajā lēmumā (skat. šī sprieduma 22. un 40. punktu), tā varēja bezgalīgi atlikt noilguma termiņa iestāšanos un tādējādi samazināt to līdz nullei, kas esot pretrunā tiesiskās noteiktības principam.

94 Šī argumentācija ir jānoraida, jo, pirmkārt, ja ir izpildīti nosacījumi, kas ļauj izdarīt secinājumu par atkārtota pārkāpuma esamību, no Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta izriet, ka noilguma termiņš ir atliekams. Otrkārt, iespējamais atkārtota pārkāpuma teorijas izmantošanas ļaunprātīgais raksturs nevar tikt novērtēts *in abstracto* un tas pārsvarā ir atkarīgs no katras konkrētās lietas apstākļiem, un it īpaši no Komisijas spējas pierādīt, ka runa ir par vienotu pārkāpumu, kas ir izdarīts dažādos aplūkotajos laikposmos.

– Par atkārtota pārkāpuma esamības radīto ietekmi uz noilgumu

95 Tā kā *Trelleborg Industrie* ir pieļāvusi vienotu un atkārtotu pārkāpumu no 1986. gada aprīļa līdz 1997. gada maijam un no 1999. gada jūnija līdz 2007. gada maijam un tā kā *Trelleborg* ir pieļāvusi vienotu un atkārtotu pārkāpumu no 1996. gada marta līdz 1997. gada maijam un no 1999. gada jūnija līdz 2007. gada maijam, ir jākonstatē, ka attiecībā uz pārkāpuma laikposmu pirms 1997. gada 13. maija nav iestājies noilgums.

– Par pārējiem iebildumiem

96 Turklāt attiecībā uz iebildumu par tiesiskās noteiktības principa pārkāpumu ir jāatgādina, ka šis princips ir Savienības tiesību pamatprincips, kurš it īpaši noteic, ka tiesiskajam regulējumam ir jābūt skaidram un precīzam, lai personas varētu nepārprotami zināt savas tiesības un pienākumus un attiecīgi rīkoties. Tomēr situācijā, kad pastāv zināma nenoteiktība, kas saistīta ar kādas tiesību normas nozīmi un piemērojamību, ir jāpārbauda, vai konkrētajam tiesību aktam ir raksturīga šāda neviennozīmība, kas personām var radīt grūtības pietiekami pārliecinoši precizēt iespējamos šaubīgos jautājumus attiecībā uz šī tiesību akta nozīmi vai piemērojamību (šajā ziņā skat. Tiesas 2005. gada 14. aprīļa spriedumu lietā C-110/03 Beļģija/Komisija, Krājums, I-2801. lpp., 30. un 31. punkts).

97 Tā kā kritēriji, kas ļauj izdarīt secinājumu par atkārtota pārkāpuma esamību, ir skaidri un precīzi un neietver nekādas neviennozīmības, kas personām var radīt grūtības pietiekami pārliecinoši precizēt iespējamos šaubīgos jautājumus attiecībā uz šī noteikuma nozīmi vai piemērojamību, ir jāuzskata, ka ir tikusi nodrošināta tiesisko situāciju paredzamība un iebildums par tiesiskās noteiktības principa pārkāpumu ir noraidāms.

98 Attiecībā uz iebildumu, kas ir saistīts ar vienlīdzīgu attieksmi, ir jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes vai nediskriminācijas princips pieprasa, lai līdzīgas situācijas netiktu aplūkotas atšķirīgi un dažādas situācijas netiktu aplūkotas vienādi, ja vien tādai pieejai nav objektīva attaisnojuma (Tiesas 2010. gada 15. aprīļa spriedums lietā C-485/08 P *Gualtieri*/Komisija, Krājums, I-3009. lpp., 70. punkts).

99 šajā lietā Komisija ir norādījusi, ka tā nenoliedzami ir uzskatījusi, ka *MRI* ir izdarījusi pārkāpumu laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 1992. gada 1. augustam un no 1996. gada 3. septembra līdz 2007. gada 2. maijam, bet ka tā tomēr nav tai piemērojusi atkārtota pārkāpuma teoriju un tā arī nav tai uzlikusi naudas sodu par pārkāpuma laikposmu pirms 1992. gada 1. augusta, ņemot vērā tās rīcības brīvību nepiemērot sodu par laikposmu pirms *MRI* dalības aizliegtajā vienošanās pārtraukšanas, kaut arī tā būtu varējusi konstatēt, ka pārkāpums ir bijis atkārtots.

100 Pirmkārt, ir jākonstatē, ka Komisija pamatoti ir norādījusi, ka saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta noteikumiem tai ir rīcības brīvība attiecībā uz lēmumu par naudas soda uzlikšanu par EKL 81. panta pārkāpumu. Šīs pilnvaras tomēr ir jāīsteno, ievērojot vienlīdzīgas attieksmes principu.

101 Otrkārt, ir jākonstatē, ka *MRI* un prasītāju situācijas nav salīdzināmas.

102 *MRI* būtībā netika sodīta par tās dalību aizliegtajā vienošanās pirms 1992. gada 1. augusta, jo Komisijas šajā ziņā vērā ņemtais pārtraukums ilga no iepriekš minētā datuma līdz 1996. gada 3. septembrim, savukārt prasītāju norādītais pārtraukums ir attiecināms tikai uz starpposmu.

103 No tā izriet, ka iebildums par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu ir noraidāms.

104 Turklāt un pilnības labad ir jānorāda, ka, pat pieņemot, ka Komisija attiecībā uz *MRI* ir kļūdaini piemērojusi noilgumu reglamentējošos kritērijus, šāda nelikumība, kas Vispārējai tiesai šajā tiesvedībā nav jāizskata, katrā ziņā nenozīmē, ka prasītāju prasība atcelt tiesību aktu ir pamatota. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka vienlīdzīgas attieksmes princips ir jāievēro atbilstoši tiesiskuma principam, saskaņā ar

kuru persona savās interesēs nevar atsaukties uz citas personas interesēs izdarītu nelikumību. Iespējamā nelikumīgā darbība pret citu uzņēmumu, kas netiek izskatīta attiecīgajā tiesvedībā, nevar likt Vispārējai tiesai konstatēt diskrimināciju un tādēļ arī pret prasītājām vērstu nelikumīgu darbību. Šādas pieejas rezultātā būtu jānosaka "vienlīdzīgas attieksmes, izdarot nelikumīgu darbību", princips tikai tādēļ, ka kāds cits uzņēmums, kas, iespējams, atrodas līdzīgā situācijā, ir nelikumīgi izvairījies no kādas sankcijas (skat. iepriekš 53. punktā minēto spriedumu lietā *Peróxidos Orgánicos*/Komisija, 77. punkts un tajā minētā judikatūra).

105 Tādējādi apstrīdētais lēmums ir jāatceļ, ciktāl tajā ir konstatēts, ka *Trelleborg Industrie* ir izdarījusi turpinātu pārkāpumu laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam un ka *Trelleborg* ir izdarījusi turpinātu pārkāpumu laikā no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam, bet pārējā daļā prasības pamats, kas ir saistīts ar noilgumu, ir jānoraida.

Par otro pamatu, kas attiecas uz Komisijas leģitīmas intereses pieņemt lēmumu, ar kuru konstatēta pārkāpuma pastāvēšana pirms 1999. gada, neesamību

Lietas dalībnieku argumenti

106 Prasītājas būtībā ir norādījušas, ka Komisijai principā ir tiesības konstatēt, ka ir ticis izdarīts pārkāpums pat tad, ja attiecībā uz to ir iestājies noilgums. Tomēr saskaņā ar judikatūru tai šādā gadījumā esot bijusi jāpierāda leģitīma interese attiecībā uz šādu konstatēšanu, t.i., tai bija jāizskaidro, kādēļ, ņemot vērā attiecīgos apstākļus, tai bija jāpieņem lēmumus, ar kuru konstatēti pārkāpumi, kas ir tikuši izbeigti vismaz divpadsmit gadus pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

107 Komisija apstrīd šo argumentāciju.

Vispārējās tiesas vērtējums

108 Tā kā saistībā ar pirmo pamatu ir ticis secināts, ka prasītāju izdarītais pārkāpums ir kvalificējams kā vienots un atkārtots pārkāpums (skat. šī sprieduma 92. punktu) un ka attiecībā uz pārkāpuma laikposmu pirms 1997. gada 13. maija nav iestājies noilgums (skat. šī sprieduma 95. punktu), otrais pamats ir jānoraida.

Par prasījumiem attiecībā uz grozīšanu

109 Prasītājas ir lūgušas grozīt apstrīdēto lēmumu un samazināt naudas sodu.

110 Jāatgādina, ka atbilstoši LESD 261. pantam regulas, ko saskaņā ar LESD pieņem Eiropas Parlaments kopā ar Eiropas Savienības Padomi, var piešķirt Tiesai neierobežotu kompetenci attiecībā uz šajās regulās paredzētajiem sodiem. Šāda kompetence Savienības tiesai ir piešķirta ar Regulas Nr. 1/2003 31. pantu. Tādējādi Savienības tiesai ir tiesības ne tikai pārbaudīt noteiktā soda likumību, bet arī ar savu vērtējumu aizstāt Komisijas vērtējumu un līdz ar to atcelt, samazināt vai palielināt uzlikto naudas sodu vai kavējuma naudu. No tā izriet, ka Savienības tiesai ir tiesības īstenot savu neierobežoto kompetenci, ja tai ir jāizvērtē jautājums par naudas soda apmēru, un šo kompetenci tā var izmantot, gan lai samazinātu šo apmēru, gan lai to palielinātu (skat. Tiesas 2007. gada 8. februāra spriedumu lietā C-3/06 P *Groupe Danone*/Komisija, Krājums, I-1331. lpp., 60.–62. punkts un tajos minētā judikatūra).

111 Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 3. punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

112 Tiesa ir nospriedusi, ka, lai noteiktu naudas sodu summu, ir jāņem vērā pārkāpumu ilgums un visi tie elementi, kas ļauj novērtēt pārkāpumu smagumu, piemēram, katra uzņēmuma rīcība, loma saskaņotajās darbībās, ieguvumi no šīm saskaņotajām darbībām, lielums un attiecīgo preču vērtība, kā arī risks, kādu šāda veida pārkāpumi rada Savienībai (skat. Tiesas 2011. gada 8. decembra spriedumu lietā C-386/10 P *Chalkor*/Komisija, Krājums, I-13085. lpp., 56. punkts un tajā minētā judikatūra).

113 Tāpat Tiesa ir norādījusi, ka ir jāņem vērā tādi objektīvi elementi kā pret konkurenci vērsto darbību saturs un ilgums, to skaits un intensitāte, skartā tirgus apjoms un ekonomiskajai sabiedriskajai kārtībai nodarītais kaitējums. Analīzē ir jāņem vērā arī atbildīgo uzņēmumu relatīvais nozīmīgums un tirgus daļa, kā arī iespējamā recidīvā rīcība (iepriekš 112. punktā minētais spriedums lietā *Chalkor*/Komisija, 57. punkts).

114 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pēc sava rakstura naudas soda noteikšana, ko savas neierobežotās jurisdikcijas ietvaros veic Vispārējā tiesa, nav precīzs aritmētikas uzdevums. Turklāt Vispārējai tiesai nav saistoši Komisijas aprēķini, bet tai ir jāveic pašai savs novērtējums, ņemot vērā visus lietas apstākļus (Vispārējās tiesas 2004. gada 14. septembra spriedums lietā T-156/94 *Aristrain*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 43. punkts).

115 šajā lietā ir jāatceras, ka, lai arī prasītāju izdarīto pārkāpumu nevar kvalificēt kā turpinātu pārkāpumu (skat. šī sprieduma 71. punktu), tomēr tas vienalga ir atkārtots pārkāpums (skat. šī sprieduma 95. punktu). Turklāt ir jākonstatē, ka Komisija nav uzlikusi prasītājām naudas sodu par attiecīgo starpposmu. Kļūda, kuru Komisija ir pieļāvusi saistībā ar prasītājām inkriminētā pārkāpuma turpināto raksturu, līdz ar to nekādi nav ietekmējusi pārkāpuma ilgumu, ko Komisija ir ņēmusi vērā, nosakot naudas soda apmēru.

116 šajā konkrētajā gadījumā ir jānorāda, ka aizliegtajai vienošanās piemīt noteikts smagums, ņemot vērā, ka pārkāpjošā rīcība, kurā prasītājas pilnībā bija piedalījušās, izpaudās kā līguma slēgšanas tiesību ieguvēja noteikšana, cenu noteikšana, kvotu noteikšana, pārdošanas nosacījumu noteikšana, ģeogrāfiskā tirgus sadalīšana, kā arī apmaiņa ar sensitīvu informāciju par cenām, pārdošanas apjomiem un iepirkuma procedūrām. Tā turklāt bija pasaules mēroga aizliegta vienošanās.

117 Turklāt *Trelleborg Industrie* bija izdarījusi pārkāpumu īpaši ilgā – 18 gadus un 11 mēnešus ilgā – laikposmā, savukārt *Trelleborg* bija solidāri atbildīga par sava meitasuzņēmuma rīcību 8 gadus un 11 mēnešus ilgā laikposmā.

118 Vispārējā tiesa uzskata, ka līdz ar to nav pamata samazināt prasītājām uzlikto naudas sodu.

119 Tādējādi prasītāju izvirzītie prasījumi par lēmuma grozīšanu ir noraidāmi.

120 Līdz ar to apstrīdētais lēmums ir daļēji jāatceļ un prasība pārējā daļā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

121 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tomēr saskaņā ar Reglamenta 87. panta 3. punkta pirmo daļu, ja lietas dalībniekiem spiedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai ja pastāv izņēmuma apstākļi, Vispārējā tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

122 šajā lietā ir jākonstatē, ka prasītājas ir pamatoti norādījušas, ka Komisija attiecībā uz tām ir kļūdaini atzinusi turpināta pārkāpuma pastāvēšanu laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam. šai nelikumībai tomēr nav nekādas ietekmes uz naudas soda aprēķināšanu. Tādējādi Vispārējā tiesa uzskata, ka tiks veikts taisnīgs lietas apstākļu izvērtējums, ja tiks nolemts, ka katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta)

nospriež:

1) atcelt Komisijas 2009. gada 28. janvāra Lēmuma C(2009) 428, galīgā redakcija, par izmeklēšanas procedūru saskaņā ar [EKL] 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta COMP/39406 – Jūras cauruļvadi), 1. panta g) un h) punktu, ciktāl tas attiecas uz laikposmu no 1997. gada 13. maija līdz 1999. gada 21. jūnijam;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Azizi Prek Frimodt Nielsen

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2013. gada 17. maijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības rašanās fakti 1

Naftai un gāzei paredzēto jūras cauruļvadu nozare 2

Prasītāju raksturojums 3

Administratīvais process 3

Apstrīdētais lēmums 4

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi 5

Juridiskais pamatojums 6

Par prasījumiem atcelt tiesību aktu 6

Par pirmo pamatu, kas attiecas, pirmkārt, uz acīmredzamu kļūdu to faktu izvērtējumā, ņemot vērā kurus Komisija uzskatīja, ka Trelleborg Industrie ir piedalījusies turpinātā pārkāpumā laikā no 1986. gada 1. aprīļa līdz 2007. gada 2. maijam un ka Trelleborg ir piedalījusies turpinātā pārkāpumā laikā no 1996. gada 28. marta līdz 2007. gada 2. maijam, un, otrkārt, uz Regulas Nr. 1/2003 25. panta 2. punkta pārkāpumu 7

Apstrīdētais lēmums 7

Lietas dalībnieku argumenti 7

Vispārējās tiesas vērtējums 8

– Sākotnējie apsvērumi 8

– Par turpināta pārkāpuma pastāvēšanu 9

– Par atkārtota pārkāpuma pastāvēšanu 12

– Par atkārtota pārkāpuma esamības radīto ietekmi uz noilgumu 15

– Par pārējiem iebildumiem 15

Par otro pamatu, kas attiecas uz Komisijas leģitīmas intereses pieņemt lēmumu, ar kuru konstatēta pārkāpuma pastāvēšana pirms 1999. gada, neesamību 16

Lietas dalībnieku argumenti 16

Vispārējās tiesas vērtējums 16

Par prasījumiem attiecībā uz grozīšanu 16

Par tiesāšanās izdevumiem 17